

Dosarul nr. 2ra-1981/2021
2-19149830-01-2ra-15122021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: I. Pulbere)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, A. Malii, I. Dutca)

Î N C H E I E R E

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Botezatu Lilia, reprezentată de avocatul Popil Angela,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Botezatu Lilia împotriva lui Botezatu Eduard, intervenient accesoriu Autoritatea tutelară Durlești cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, partajul averii și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 septembrie 2019, Botezatu Lilia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Botezatu Eduard, intervenient accesoriu Autoritatea tutelară Durlești cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, partajul averii și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 26 iulie 2008, a fost înregistrată căsătoria între ea și Botezatu Gheorghe, aceasta fiind trecută în registrul actelor de stare civilă de către Primăria Copăceni, raionul Sângerei.

A menționat că, viața în comun a eșuat din cauza că, au viziuni diferite cu privire la soluționarea problemelor de familie, dispariției relațiilor sentimentale care au stat la baza încheierii căsătoriei, precum și faptul că, soțul este consumator de substanțe psihotrope ce provoacă ebrietate narcotică, fapt ce îl face extrem de agresiv.

Reclamanta a specificat că, la moment nu mai locuiesc împreună și nu mai duc o gospodărie comună, iar incompatibilitatea caracterelor și viziunile asupra modului și principiilor de viață în contextul atmosferei create au condus la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei.

De altfel, a indicat că, din căsătorie au un fiu, Botezatu XXXXX, iar un acord privind determinarea domiciliului copilului între părți nu a putut fi semnat din cauza comportamentului agresiv al pârâtului.

A comunicat că, la moment copilul locuiește cu ea și dorește să locuiască în continuare, însă îi este frică de comportamentul pârâtului care o agrează permanent verbal și psihologic.

Reclamanta a indicat că, deține o activitate care îi asigură un venit stabil pentru asigurarea unor condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului și solicită stabilirea domiciliului copilului minor Botezatu XXXXX împreună cu ea.

Consideră că, pârâtul urmează să achite pensia de întreținere a copilului minor în sumă fixă, deoarece este plecat peste hotarele țării de mai mult timp și nu are un venit stabil.

Totodată a menționat reclamanta că, urmează a fi partajat bunul imobil, proprietate comună în devălmășie, amplasat în str. XXXXX, ap. XXXXX, sect. XXXXX, mun. XXXXX, cu atribuirea a 2/3 cote-părți în favoarea sa și 1/3 cotă-parte pârâtului Botezatu Eduard.

A susținut reclamanta că, în timpul căsătoriei, au dobândit bunul în comun ce le aparține cu drept de proprietate în devălmășie, iar datorită faptului că la moment pârâtul are un comportament iresponsabil și foarte agresiv, nici nu poate locui cu copilul minor în acest apartament, și nici nu poate achita serviciile comunale fiind nevoită să închirieze un apartament în care locuiește cu copilul minor și să achite serviciile comunale la apartamentul închiriat, taxele pentru învățământul copilului minor, să aibă grijă deplin și integral de copilul minor comun.

Consideră că, urmează a fi determinată, în interesul său și a copilului minor, cota-parte în mărime de 2/3 din imobilul menționat supra, mai cu seamă pe motiv că, practic l-a cumpărat din propriile surse bănești, pârâtul lucrând doar periodic și pe durate foarte scurte de o lună două până a se depista că, acesta are probleme cu consumul de substanțe interzise de lege.

A mai specificat că, pârâtul nu poate să îngrijească de apartament și acesta intenționat nu achită plățile comunale, pentru a crea datorii, din motive de răzbunare, lăsând astfel, reclamanta și copilul minor, fără un loc de domiciliu permanent.

A invocat reclamanta că, pentru a asigura buna educație a copilului minor și confortul ambilor ar fi imperativ necesar ca copilul să aibă o cameră a sa, mama să aibă o cameră a sa care pot fi încuiate și o cameră să-i rămână pârâtului. Totodată, în cazul în care copilul minor comun și reclamanta ar avea 2/3 cotă-parte, ar fi mult mai simplu pentru aceștia în timp să răscumpere partea rămasă și să locuiască liniștit cu copilul, aceasta fiind în interesul superior al copilului.

A solicitat desfacerea căsătoriei încheiate între Botezatu Lilia și Botezatu Eduard, stabilirea domiciliului copilului minor cu ea, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă fixă de 1 500 de lei, până la atingerea majoratului, determinarea cotelor-părți prin atribuirea a 2/3 cotă-parte în favoarea sa, în favoarea pârâtului 1/3 cotă-parte din imobil și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea înaintată de Botezatu Lilia împotriva lui Botezatu Eduard, intervenient accesoriu Autoritatea tutelară Durlști, privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, partajul averii și compensarea cheltuielilor de judecată a fost admisă, fiind desfăcută căsătoria încheiată între Botezatu Lilia și Botezatu Eduard, cu stabilirea domiciliului copilului minor Botezatu XXXXX, cu mama acestuia, Botezatu Lilia.

Totodată, s-a dispus încasarea pensiei de întreținere în sumă fixă de 1 500 lei lunar, până la atingerea vârstei majoratului de către Botezatu XXXXX; s-au determinat cotele-părți din ap. XXXXX, situat în str. XXXXX, mun. XXXXX, fiind atribuit reclamantei și fiului acesteia 2/3 cotă-parte din imobil, și pârâtului 1/3 cotă-parte; s-au încasat cheltuielile de judecată suportate de către reclamantă, în sumă de 16 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, taxa de stat în sumă de 6 290 de lei, cheltuieli pentru eliberarea certificatelor în sumă de 330 de lei și cheltuieli pentru citare publică în sumă de 372 de lei.

S-a dispus încasarea sumei de 540 de lei în beneficiul statului cu titlu de taxă de stat.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 26 martie 2020, Botezatu Eduard, a depus cerere de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, în partea prin care s-a dispus determinarea cotelor-părți a apartamentului nr. XXXXX, situat în str. XXXXX, mun. XXXXX și în partea ce ține de încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 16 000 de lei, solicitând în această parte pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie determinate cotele-părți a câte 1/2 cotă-parte egală pentru fiecare, precum și reducerea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică, astfel ca acestea să fie reale, necesare și rezonabile.

Prin decizia din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel depusă de Botezatu Eduard, s-a casat parțial hotărârea din 27 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea determinării cotelor părți ideale din bunul imobil și compensării cheltuielilor de asistență juridică și s-a pronunțat în această parte o nouă hotărâre, prin care:

S-au determinat cotele părți ideale din bunul imobil, situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, apartamentul nr. XXXXX, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la OCT cu nr. cadastral XXXXX, după cum urmează: după Lilia Botezatu – 1/2 cotă-parte și după Eduard Botezatu – 1/2 cotă-parte.

S-a încasat de la Botezatu Eduard în beneficiul Liliei Botezatu cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10 000 de lei.

În rest, hotărârea din 27 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a menținut.

Pentru a decide astfel, reținând prevederile art. 20 alin. (1), 25 alin. (1) și (3), 26 alin. (1) și (2), 38 alin. (2) lit. a) Codul Familiei, art. 572 și 574 Cod civil (în redacția din 01 martie 2019), în coroborare cu circumstanțele cauzei, Colegiul a considerat neîntemeiată și nejustificată concluzia primei instanțe privind determinarea a 2/3 cote-părți în favoarea Liliei Botezatu și a 1/3 cotă-parte lui Eduard Botezatu, or, potrivit Extrasului din Registrul bunurilor imobile, apartamentul XXXXX, situat în mun. XXXXX, sect. XXXXX, str. XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX aparține cu drept de proprietate 1.0 cota parte, lui Botezatu Eduard și Botezatu Lilia, dreptul de proprietate asupra imobilului fiind dobândit în timpul căsătoriei, la caz fiind aplicabile prevederile normelor legale citate supra, cotele-părți a părților prezumându-se a fi egale.

Colegiul a considerat că, soluția instanței de fond privind determinarea cotelor-părți în favoarea Liliei Botezatu - 2/3 cota-parte și în favoarea lui Botezatu Eduard - 1/3 cota-parte, neîntemeiată, urmând a fi stabilită pentru fiecare dintre părți câte 1/2 cotă parte egală, din apartamentul XXXXX, situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, cu numărul cadastral XXXXX.

În partea ce ține de compensarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel a notat, cu referire la prevederile art. 94 alin. (1) și 96 din Codul de procedură civilă că, consideră că, suma de 16 000 lei este una exagerată, reieșind din criteriile rezonabilității, în raport cu complexitatea cauzei și aportul avocatului la soluționarea cauzei și, prin urmare, cheltuielile de asistență juridică urmează a fi încasate în cuantum de 10 000 lei, ținând cont de criteriile de rezonabilitate și necesitate.

La 30 noiembrie 2021, Botezatu Lilia, reprezentată de avocatul Popil Angela, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu menținerea fără modificări a hotărârii din 27 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei nu a constatat just și a dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu a examinat cauza sub toate aspectele și nu a stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 30 iunie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 01 octombrie 2021 (f.d.185), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către participanții la proces.

Astfel, recursul declarat la data de 30 noiembrie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 15 decembrie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului și intervenientului accesoriu recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

La 29 decembrie 2021 și 30 decembrie 2021 Primăria or. Durlăști a depus referință.

Din partea intimatului, până la examinarea admisibilității recursului careva referințe în adresa instanței de recurs nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Botezatu Lilia, reprezentată de avocatul Popil Angela, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Botezatu Lilia, reprezentată de avocatul Popil Angela, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes

(cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Botezatu Lilia, reprezentată de avocatul Popil Angela, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Botezatu Lilia, reprezentată de avocatul Popil Angela, împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat